

Kommentar til skattelovutvalgets innstilling – kapittel 6

Forslagene vedrørende beskatning av arbeid, trygd og pensjon

Axel West Pedersen

PENSJONSFORUM 03.02.2023

Redusert skatt på arbeid og trygd

- Redusert trygdeavgift på arbeidsinntekt/trygd (17,9 mrd.)
- Innføring av nytt fradrag i arbeidsinntekt (23,3 mrd.)
- Nedtrapping av minstefradraget opptrapping av personfradraget (0)
- Frikortgrensen fjernes og erstattet med et ungdomskort (0,5 mrd.)

Redusert trygdeavgift på arbeid og trygd

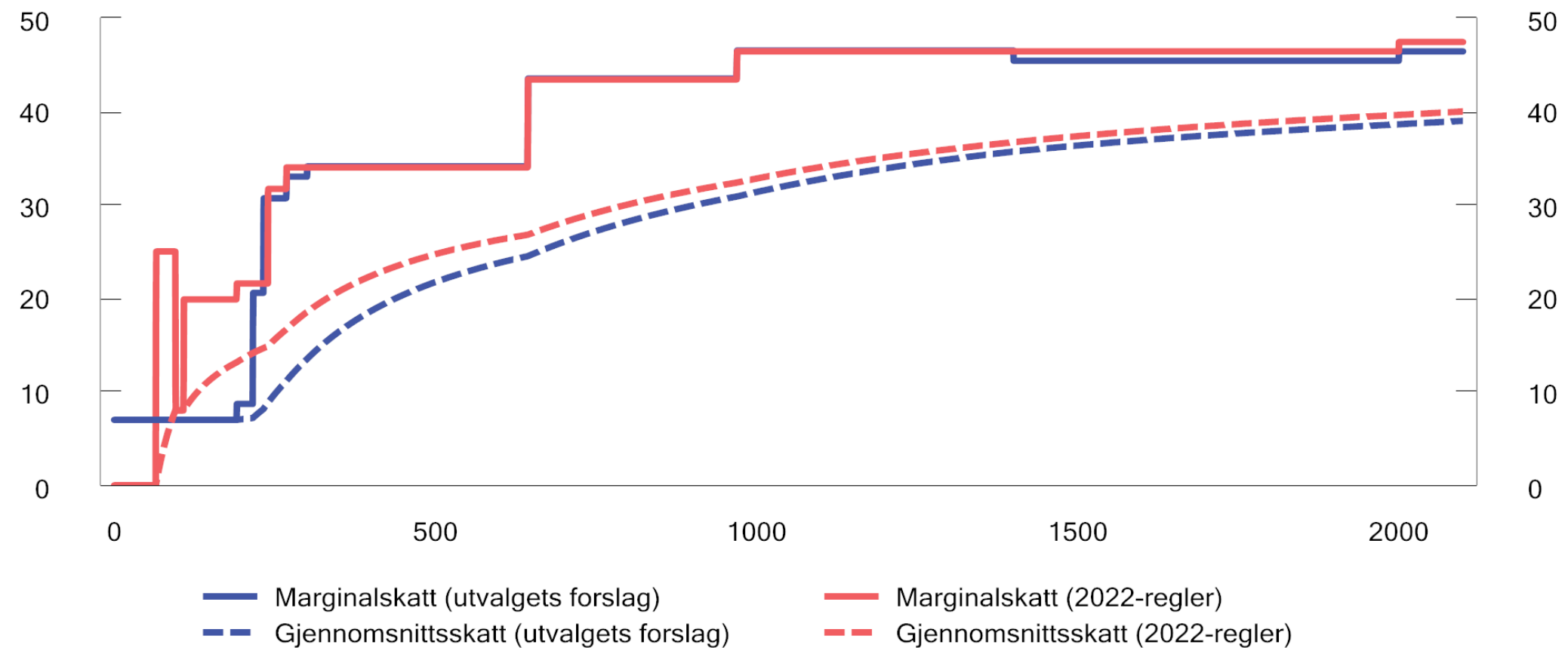
- Reduksjon med 1 prosentpoeng
 - fra 8,0 til 7,0 % for lønns- og trygdeinntekter
 - fra 11,2 til 10,2% for selvstendig næringsinntekt
- Provenyvirkning: **17,9 mrd.** (uten adferdsvirkninger)
- Antatt virkning på arbeidstilbudet:
 - på den intensive marginen (5% selvfinansieringsgrad) **(+0,9 mrd.)**
- Fordelingsvirkninger:
 - Proporsjonal, men svekkelse av den relative inntektsposisjonen til alderspensjonistene

Nytt fradrag i arbeidsinntekt

- 100% av arbeidsinntekt opp til 55 000 kroner, avtrappes med 5% mot inntekt over 300 000 kroner: fullt avtrappet ved en arbeidsinntekt på 1,4 millioner kroner
- Provenyvirkning: **23,3 mrd.** (uten adferdsvirkninger)
- Antatt virkning på arbeidstilbudet:
 - på den ekstensive marginen: økning i arbeidsmarkedsdeltakelsen med 0,2-0,4%
 - men hva med den intensive marginen: økt marginalsatt med 1 pst-poeng?
- Fordelingsvirkninger:
 - Mer progressivitet blant lønnstakerne og relativ forbedring for lønnstakerne vis-a-vis trygdede og alderspensjonister

De samlede virkninger: mer progressiv beskatning av de yrkesaktive

Figur 6.9 Marginal- og gjennomsnittsskatt på lønn. 2022-regler og utvalgets forslag. Tusen kroner og prosent

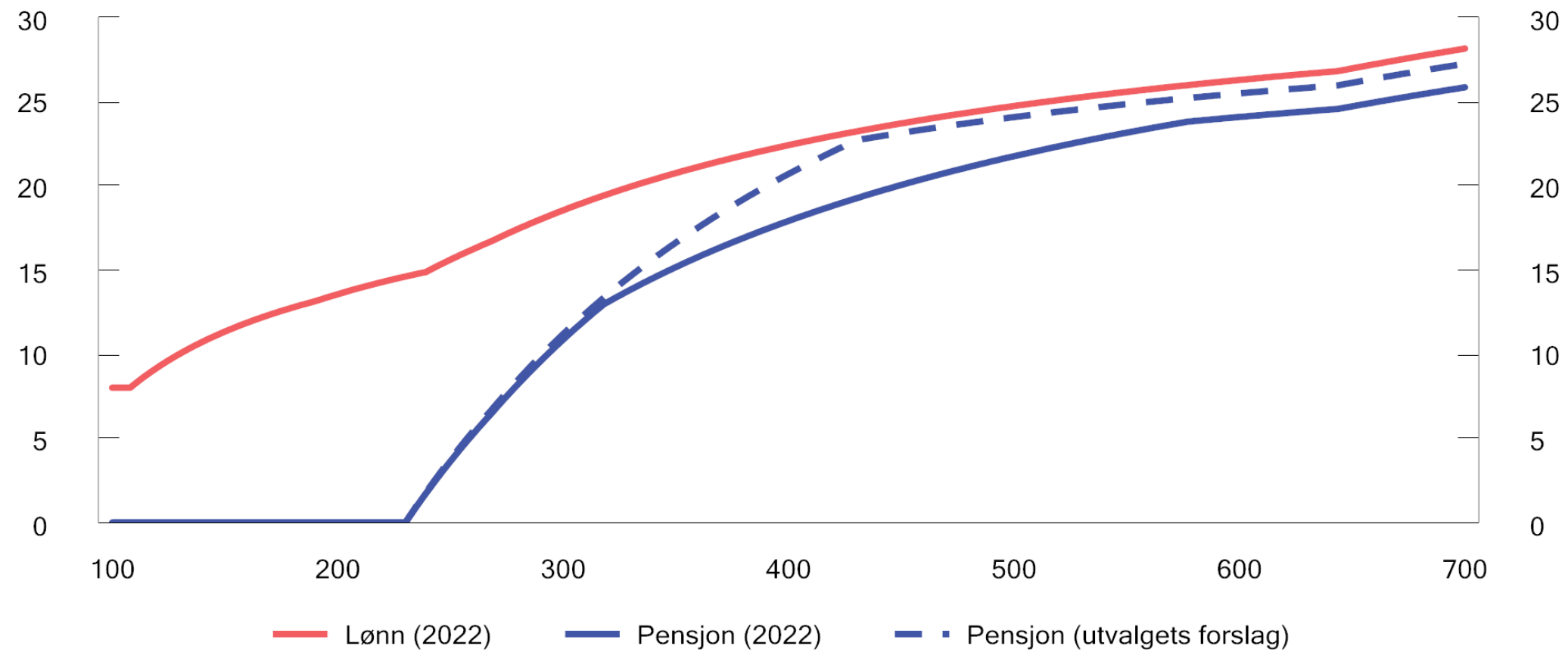
Mulige kritikkpunkter

- Snever diskusjon om nødvendigheten av avtrapningen av arbeidsfradraget
 - De negative virkningene er liten grad belyst
 - Alternativer til avtrapning er ikke drøftet:
«(Avtrapningen) gir rom for et høyere maksimalt fradrag innenfor en gitt samlet provenyramme» (s.121)
 - Men hva med å finansiere fradraget med en beskjeden økning i satsen på skatt på alminnelig inntekt?

Økt pensjonsbeskatning

- Trygdeavgiften på pensjon økes med 1,4 pst-poeng til 6,5% 5,5 mrd
- Det innføres en raskere nedtrapping av pensjonsskattefradraget
- Minstefradraget i pensjon bakes inn pensjonsskattefradraget (som avtrappes mot størrelsen på pensjonsinntekten)
- Aldersgrensen for mottak av pensjonsskattefradraget økes til 67 og levealdersjusteres fra og med kullet født i 1964

Figur 6.15 Andel skatt på lønn og pensjon ved ulike inntektsnivåer. 2022-regler og utvalgets forslag for pensjon. Tusen kroner og prosent

Savner figur som viser marginals-katten ved ulike nivåer på pensjonsinntekt

Mulige kritikkpunkter

- Pensjonistene rammes dobbelt av utvalgets forslag:
 - ingen tilbakeføring av proveny fra økt forbruksbeskatning, boligbeskatning og miljøavgifter mm.
 - tvert imot en betydelig skjerping av inntektsbeskatningen for vanlige pensjonsinntekter
- Kraftig skjerping av pensjonsreformens innstrammingsvirkninger
 - Høy marginalbeskatning på vanlige pensjonsinntekter => et mer «flatt» pensjonssystem
- Den umiddelbare heving av aldersgrensen for mottak av pensjonsskattefradraget med fem år rammer en svak gruppe hardt: de som ikke har de samme mulighetene som andre til å jobbe helt til fylte 67 år.

Redusert favorisering av privat pensjonssparing?

- Drøfting av mulige tiltak for skattlegge den løpende avkastningen i tjenstepensjonsordninger
- Og eller eventuelt å gjøre begrensninger i fradragsreglene
- Kanskje på tide å reise debatt om proporsjonalitetsprinsippet?